

Napadený rozsudek správně usoudil, že tomu tak bylo. Cestář B. nechal led na přepustku od 2. listopadu do 4. listopadu 1921 neprosekáný, také jej pískem neposypal a když dne 5. listopadu 1921 svodní rýhu v ledě znovu prosekal, nezřídil u ní povlovné svahy, nýbrž stěny kolmé. Této očividné vady rýhy neopravil, ačkoli ho na ni Jakub V. upozornil. Tímto svým jednáním odporujícím předpisům instrukce a nedbáním upozornění V-ova, projevil Arnošt B. nedbalost, malou svědomitost, tedy vlastnosti, které činí ho nezdatným. V této své vlastnosti přivodil nehodu žalobcovu a proto žalovaný fond je požadovanou škodou povinen (§ 1315 obč. zák.). Názor žalovaného fondu, že ani při tomto právním stanovisku není za škodu žalobcovu zodpověden, protože úraz žalobcovy klisny stal se pouhou náhodou (§ 1311 obč. zák.), správným není a výtka napadeného rozsudku činěná (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) proto, že náhodu za příčinu nehody neuznal a z toho důvodu žalobu nezamítl, není opodstatněna. Jest pravdou a odpovídá ustanovení §u 1311 první věta obč. zák., že škodu čistě náhodnou nemusí nikdo hraditi. Avšak dle téhož §u druhá věta nastane povinnost k náhradě, byla-li náhoda zaviněna. Dle dovolatele jest onou náhodou, která přivodila úraz žalobcovy klisny, úder ojí do břicha a je tento úder náhodou prý proto, že jej způsobil druhý kuň tím, že skočil přes svodní rýhu. Ale tento skok druhého koně nebyl čistou náhodou, neboť druhý kuň skočil přes svodní rýhu proto, že nebyla patřičně zřízena. Nepatřičné zřízení rýhy padá však dle shora řečeného žalovanému fondu za vinu a proto dle citovaného místa zákona zodpovídá žalovaný fond i za úder ojí s jeho následky. Mimo to jest také na to poukázati, že nebyl příčinou úrazu žalobcovy kobyly a jejího zmetání pouze úder oje do břicha, nýbrž také zapadnutí kobyly zadními nohama do svodního járku, když přes něj skočila. Toto zapadnutí nebylo náhodné a proto žalovaný fond by ručil za žalobcovu škodu, i kdyby onoho úderu ojí nebylo nebo kdyby byl skutečně jen pouhou náhodou.

Čís. 2289.

Odevzdána-li před 1. listopadem 1918 u tuzemského poštovního úřadu zásilka k dopravě do místa, ležícího v bývalém Rakousku mimo obvod republiky Československé, lze vymáhati nárok ze ztráty zásičky proti československému poštovnímu eráru pořadem práva, uznáno-li v řízení správním právoplatně, že nárok jest co do důvodu a výše po právu, třeba výplata jeho byla odložena až do úpravy měnové otázky dohodou účastněných států.

Žalobu na poštovní erár, podanou před vyčerpáním stolic správního řízení, dlužno pro nepřípustnost pořadu práva odmítnouti a nikoli jako předčasnou zamítnouti.

(Rozh. ze dne 14. února 1923, Rv II 335 22.)

Žalobce podal 28. října 1918 u poštovního úřadu ve Slezské Ostravě cenný balík obsahující oblek v ceně 1300 K do Dobczyce v nynějším Polsku. Balík se ztratil. Žalobce domáhal se náhrady u poštovního ředitelství v Opavě a bylo k jeho stížnosti rozhodnuto ministerstvem pošt, že mu přísluší náhrada 1300 K, dodáno však v odstavci druhém, že však

výplata dle výnosu tohoto ministerstva ze dne 7. listopadu 1921 může se státi teprve tehdy, až dohodou mezi účastnými státy nástupními, po případě rozhodnutím reparační komise bude ustanoveno, ve které měně mají býti vyplaceny takovéto náhrady. S poukazem k tomu, že nejedná se o zásilku, ztracenou před 28. říjnem 1918, a že ustanovení o odložení výplaty nespochybává na podkladě zákona, žádal žalobce, by poštovní erár odsouzen byl k zaplacení 1300 K. Žalovaný erár namítl předčasnost žaloby, poněvadž administrativní řízení dosud není skončeno. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** žalobu pro tentokráte zamítl. **D ů v o d y:** Dle §u 219 poštovního řádu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák., jest pořad práva proti eráru teprve tehdy uvolněn, když administrativní řízení pořadem stolic jest vyčerpáno. To v tomto případě se dosud nestalo. Neboť, aby řízení administrativní bylo považováno za skončené, jest třeba, by v něm buď nárok na náhradu byl zamítnut anebo náhrada určité výše oprávněnému byla přiřknuta. Žádný z těchto výsledků však zde nenastal. Poněvadž v administrativním řízení není stanoveno, v jaké měně přiřknutých 1300 K má se žalobci vyplatiti a výnos ministerstva pošt, odkládající výplatu, váže v administrativním řízení podřízené poštovní ředitelství v Opavě na základě poštovního řádu, který má moc zákona, nemůže administrativní řízení oproti žalovanému eráru býti považováno za skončené. Jest tedy věcí žalobce, by vyčkal konečné rozhodnutí o svém nároku v řízení administrativním, a nemůže proto ještě toho času nastoupiti pořad práva. **O d v o l a c í s o u d** žalobě vyhověl. **D ů v o d y:** Celý spor se vede o to, zda bylo výnosem ze dne 7. listopadu 1921 rozhodnuto ministerstvem pošt a telegrafů konečně tak, že administrativní cesta byla vyčerpána. **O d v o l a c í s o u d** zodpověděl tuto otázku kladně v úvaze, že nejde o pohledávku, povstlou proti eráru před 28. říjnem 1918, a že tedy nemůže býti pochybnosti o tom, že zákon ze dne 23. července 1919, čís. 440 sb. z. a n., se nevztahuje na tuto pohledávku. Bylo-li ministerstvem pošt a telegrafů uznáno, že žalobci přísluší nárok na 1300 K, dlužno to považovati za uznání celého žalobního nároku a to nejen co do důvodu, nýbrž též co do výše. Druhý odstavec výnosu, doručeného zástupci žalující strany přiči se platným zákonem, pročež ve smyslu §u 898 obč. zák. musí býti považován tak, jako by vůbec připojen nebyl. Ježto výnosem ministerstva pošt a telegrafů ze dne 22. listopadu 1921 administrativní řízení bylo vyčerpáno, muselo odvolání a žalobě býti vyhověno.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu a uložil mu, by o rozepři znovu projednal a ji znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Jde především o to, zda byl výnosem ministerstva pošt a telegrafů ze dne 22. listopadu 1921 pořad administrativních stolic ve sporné záležitosti vyčerpán, poněvadž jen v případě kladném vyhrazen jest žalobci dle druhého odstavce §u 219 poštovního řádu (nařízení ministra obchodu ze dne 22. září 1916, čís. 317 ř. zák.) právní pořad proti eráru, kdežto v opačném případě bylo rozhodováno o věci, která nepatří na pořad práva (§ 477 čís. 6 c. ř. s.), a žaloba musila by býti odmítnuta

dle §u 478 odstavec prvý c. ř. s. a nikoli pouze pro předčasnost pro tentokrát zamítnuta. Oba nižší soudy a taktéž i strany vycházejí z předpokladu, že ministerstvo pošt a telegrafů výnosem ze dne 22. listopadu 1921 vyhovělo žalobcovu odvolání, ale zároveň vyslovalo, že výplata náhrady 1300 K nemuze se zatím státi, poněvadž byla výplata jakýchkoli náhrad za veškeré druhy poštovních zásilek, které byly před 1. listopadem 1918 v území bývalého Rakousko-Uherského mocnářství podány, zastavena do té doby, až bude vzájemnou dohodou súčasných nástupnických států, po případě rozhodnutím reparační komise stanoveno, v jaké měně takovéto náhrady mají býti vyplaceny. Než doslov intimátu ředitelství pošt a telegrafů v Opavě ze dne 2. prosince 1921 vzbuzuje vážné pochybnosti o tom, zda je druhý odstavec intimátu, obsahující ono omezení v příčině výplaty náhrady 1300 K, skutečně částí rozhodnutí ministerského; zdá se spíše, že jest to dodatek, příčiněný ředitelstvím pošt a telegrafů v Opavě. Kdyby tomu tak bylo, nebylo by lze tvrditi, že pořad administrativních stolic byl vyčerpán, poněvadž by bylo žalobci proti dodatku ředitelství pošt a telegrafů dle §u 219 odstavec první pošt. řadu příslušelo odvolání k ministerstvu, které by tedy v tomto konkrétním případě nebylo rozhodlo o sporné otázce výplaty náhrady, byť i povšechně bylo dalo směrnice v tom smyslu podřízeným úřadům. Že lhuta k podání odvolání byla promeškána, a proto pořad administrativních stolic nemohl býti vyčerpán, šlo by ovšem na vrub žalobce. Kdyby však zmíněný dodatek o omezení výplaty byl částí rozhodnutí ministerstva pošt a telegrafů, bylo by souhlasiti s názorem soudu odvolacího, že pořad administrativních stolic byl vyčerpán. V tom případě mělo by rozhodnutí ministerstva ten význam, že se náhradní nárok žalobce co do důvodu a co do výše sice uznává, ale výplata odkládá až do úpravy měnové otázky dohodou súčasných států po případě rozhodnutím reparační komise. Poněvadž by byl proti tomuto rozhodnutí ministerstva další opravný prostředek vyloučen, bylo by o otázce, dnes vlastně jediné sporné, zda žalobce jest povinen, vyčkati zmíněnou úpravu po případě výř k reparační komise, v administrativním řízení konečně rozhodnuto v neprospěch žalobce, a nemohlo by mu býti bráněno, domáhati se pořadem práva rozhodnutí soudního o tom, zda musí skutečně vyčkati ona opatření, či zda je žalovaný erár pro nedostatek zákonného postupu pro odklad výplaty povinen vyplatiti mu již nyní stanovenou náhradu, a to ve měně československé, jak žalobce žádal, v kterémžto směru odvolací soud arci nerozhodl o žalobcově nároku, přisoudiv mu pouze 1300 K. Z toho, co uvedeno, plyne, že rozsudek odvolacího soudu, jenž uznal, že pořad administrativních stolic jest vyčerpán, s hlediska právního nemůže obstáti, dokud nebude vyřešena otázka svrchu naznačená (vyžádáním příslušných spisů atd.).

Čís. 2290.

Při výpočtu abstraktní škody jest vzítí za základ tržní (bursovní) cenu v den, kdy nastalo prodlení v dlužném plnění, pokud se týče k poslednímu dni povolené dodatečné lhůty, již kupitel prodávati poskytnouti byl povinen anebo měl důvodnou příčinu. Nikoliv místo, kde zboží mělo